

Sirküler Tarihi : 05/07/2022

Sirküler No : 2022 /96

İHRACATTA GÖTÜRÜ GİDER UYGULAMASI VE MUHASEBESİ

- **Götürü Gider Uygulamasından Yararlanabilecek Mükellefler**

İhracatta götürü gider uygulamasından GVK'nın 40/1 maddesine göre;

- İhracat,
- Yurt dışında inşaat,
- Yurt dışında onarma,
- Yurt dışında montaj ve teknik hizmetler,
- Uluslararası taşımacılık,

faaliyetinde bulunan, dar mükellefiyet esasında vergilendirilenler de dahil olmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabileceklerdir.

- **Götürü Gider Olarak Dikkate Alınabilecek Azami Tutar**

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinin 1 numaralı bendi parantez içi hükmüne göre, tevsik edilemeyen giderlere karşılık olmak üzere, götürü olarak gider kaydedilebilecek tutar, ihracattan döviz olarak elde edilen hasılat tutarının binde beşini aşamayacaktır. Sözü edilen hasılat kavramı içinde değerlendirilecek dövizlerin, kambiyo mevzuatı uyarınca Türkiye'ye getirilme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Döviz olarak elde edilen götürü gider uygulamasına konu olabilecek hasılatının Türk lirası karşılığının tespitinde, hasılatın kanuni defterlere kaydedildiği tarihte geçerli olan ve T.C. Merkez Bankası tarafından tespit ve ilan edilmiş döviz alış kurlarının dikkate alınması gerekmektedir.

- **Götürü Gider Uygulamasında Hasılat**
- **İhracat Hasılatı**

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Türk lirası karşılığı yapılmış ihracat bedelleri döviz cinsinden hasılat olarak kabul edilecektir.

Götürü gider uygulamasında gümrük çıkış beyannamesinde yer alan FOB değerler esas alınacaktır.

- **Yurt Dışı Taşımacılık Hasılatı**

Yük taşımacılığı dışında yolcu taşımacılığından elde edilen hasılat da götürü gider uygulamasına konu olmaktadır. Taşıma işinin deniz, hava, kara, demir yolu, boru hattı ile yapılmasının, yolcu ve eşya taşınmasının önemi olmayıp uygulama kapsamına her türlü taşıma işleri girmektedir.

Uluslararası taşıma işinin komisyon karşılığı taşıeron firmalara yaptırılması durumunda götürü gider uygulamasından yararlanma hakkı kendi taşıma hasılatı kadar olan kısım itibariyle bütünüyle taşıerona aittir. Yine, Türkiye'den Türkiye sınırları içindeki bir serbest bölgeye yapılan taşıma işleri uygulamadan faydalanamaz.

- **Yurt Dışında Yapılan İnşaat, Onarma, Montaj ve Teknik Hizmetlerden Sağlanan Hasılat**

Yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve teknik hizmet faaliyetlerinde bulunan kurumlar, bu işlerden elde ettikleri hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla götürü olarak hesapladıkları giderleri, söz konusu yurt dışı faaliyetlerden sağlanan kazançlardan düşecekler ve kalan kısmı Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettireceklerdir.

KVK’nın 5/1-h maddesine göre kurumlar vergisi mükelleflerinin yurt dışında inşaat, montaj, onarma ve teknik hizmet faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır. Aynı Kanun’un 5/3 maddesine göre kurumlar vergisinden istisna edilen bu kazançlar için kurumlar vergisi mükelleflerinin götürü gider hesaplaması da mümkün değildir. Bu niteliği ile uygulama sadece yurt dışında inşaat, montaj, onarma ve teknik hizmet faaliyetlerinden kazanç elde eden gelir vergisi mükellefleri için işlev arz etmektedir.

- **Götürü Gider Uygulamasında Fiili Harcama Yapma Zorunluluğu**

Danıştay 4. Dairesi götürü gider uygulamasından yararlanılabilmesi için fiili olarak harcama yapılması gerektiği görüşünde değildir.

Danıştay kararları doğrultusunda, götürü gider uygulamasından yararlanabilmek için fiili olarak harcama yapma zorunluluğu bulunmayıp, yurt dışı satış hasılatının binde beşi oranında götürü gider indiriminden her durumda yararlanılması mümkündür.

- **İhraç Kaydıyla Mal Teslimlerinde Götürü Gider Uygulaması**

233 Seri No’lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile yapılan düzenlemeyle ihracatı gerçekleştirenler ihracat hâsılatlarının tamamını dikkate alarak götürü gider uygulamasından yararlanacaklardır. İhracatçıya ihraç kaydı ile mal teslim edenlerin ise bu uygulamadan yararlanmaları mümkün değildir.

- **Götürü Gider Uygulamasının Muhasebeleştirilmesi**

Örnek: Likya Sanayi ve Ticaret AŞ, 2021 yılında döviz karşılığı yapılan ihracattan 18.000.000.- TL hasılat elde etmiştir. Şirketin söz konusu yılda ihracat faaliyeti ile ilgili olarak yaptığı giderlerin 80.000.- TL’lik kısmının belgesi temin edilememiştir. Bu durumda ticari kazançtan indirilebilecek götürü gider tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

760 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	80.000 TL	
İlgili Aktif/Pasif Hesaplar		80.000 TL
İhracat ile ilgili giderlerin kaydedilmesi		

Şirketin belgeye dayanmadan yapmış olduğu gider kayıtlarının toplamı götürü gider limitinin altında olduğu için ilave bir kayıt yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Bu tutarlar kurum kazancının tespitinde gider olarak gösterilmiş olacaktır.

Örnek: MVT Sanayi ve Ticaret AŞ, 2021 yılında döviz karşılığı yapılan ihracattan 22.000.000.- TL hasılat elde etmiştir. Şirketin söz konusu yılda ihracat faaliyeti ile ilgili olarak yaptığı giderlerin 150.000.- TL’lik kısmının belgesi temin edilememiştir. Bu durumda ticari kazançtan indirilebilecek götürü gider tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

760 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	150.000 TL	
İlgili Aktif/Pasif Hesaplar		150.000 TL
İhracat ile ilgili giderlerin kaydedilmesi		
910 Nazım Hesaplar	40.000 TL	
910.01 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		
950 Nazım Hesaplar		40.000 TL
KKEG Kaydı		

Şirketin belgeye dayanmadan yapmış olduğu gider kayıtlarının toplamı götürü gider limitinin üstünde olduğu için, fazla kısmın kurum kazancının tespitinde gider olarak gösterilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, GVK'nın 40/1 maddesi kapsamına girmeyen belgesiz gider tutarı olan 40.000.TL, Nazım Hesaplarda KKEG olarak kaydedilir ve dönem sonunda kurumlar vergisi matrahına ilave edilir.

